

Fælles erklæring fra ETUCE/EFEE om digitaliseringens udfordringer og muligheder i uddannelsessektoren

I de seneste årtier har digitale teknologier, brugen af IKT-værktøjer og kunstig intelligens medført en betydelig og hurtig ændring i uddannelsessektoren. Mens brugen af digitale teknologier kræver et komplekst sæt af færdigheder hos studerende, lærere, skoleledere og andet uddannelsespersonale for at gøre bevidst og kritisk brug af disse værktøjer, er den stigende brug af digitale teknologier i pædagogisk praksis ledsaget af potentialer og udfordringer, som skal håndteres på en hensigtsmæssig måde af uddannelsesmiljøet.

I denne sammenhæng har arbejdsmarkedets parter i den europæiske uddannelsessektor, ETUCE (Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation for Undervisning) og EFEE (Den Europæiske Sammenslutning af Arbejdsgivere i Uddannelsessektoren) arbejdet sammen om det sociale dialogprojekt ["e-Speed – arbejdsmarkedets parter i den europæiske uddannelsessektor tager digitalisering til sig: Udfordringer og muligheder for europæiske faglige samarbejdsorganisationer og sammenslutninger af arbejdsgivere i den digitale tidsalder"](#). Projektet blev gennemført i 2019-2021 i lyset af [det fælles arbejdsprogram for den europæiske sektordialog mellem arbejdsmarkedets parter inden for uddannelse \(ESSDE\)](#) under hensyntagen til det fælles arbejde, der er udført i forbindelse med ESSDE-møderne.

Med udgangspunkt i den fælles erklæring fra ETUCE-EFEE ["Towards a Framework for Action on the Attractiveness of the Teaching Profession" \(2018\) \(Mod en ramme for handling vedrørende undervisningsfagets tiltrækningskraft\)](#), som belyser potentialerne og udfordringerne i den digitale tidsalder for lærerprofessionens tiltrækningskraft, søger 'e-Speed'-projektet at muliggøre en ETUCE-EFEE-refleksion over, hvordan man sikrer en korrekt anvendelse af digitalisering i uddannelse med henblik på at fremme kvalitet og inkluderende undervisning i den digitale tidsalder. Med udgangspunkt i ["erklæringen fra ETUCE-EFEE om indvirkningen af covid-19-krisen på bæredygtige uddannelsessystemer i krisetider og derefter" \(2020\)](#) trækker projektet yderligere på erfaringer med fjern- og onlinelæring og -undervisning i nødsituationer såvel som uddannelsesforvaltning under covid-19-pandemien for at understøtte en retfærdig og inkluderende langsigtet tilgang til digital undervisning og en bæredygtig digitaliseringsproces, især i forbindelse med genopretningen efter covid-19-krisen.

ETUCE og EFEE anerkender det afgørende behov for at påtage sig en meningsfuld rolle som arbejdsmarkedets parter på uddannelsesområdet i forbindelse med håndteringen af de udfordringer og muligheder, der følger af brugen af digitale teknologier i uddannelsessektoren, for at sikre den optimale brug af digitale værktøjer i undervisningen med henblik på:

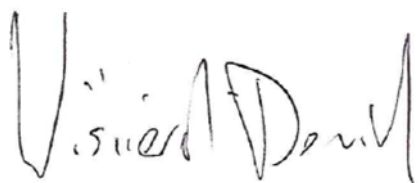
- Forbedring af lige adgang til inkluderende uddannelse af høj kvalitet for alle og at gøre lærerjobbet mere attraktivt.
- Forbedring af social inklusion og fremme af trivsel blandt studerende, lærere, universitetsansatte, andet uddannelsespersonale og skoleledere inden for uddannelse.
- Øget relevans af sektorspecifik social dialog og kollektive overenskomstforhandlinger om digital undervisning.
- Sikring af regelmæssige høringsprocesser med arbejdsmarkedets parter på uddannelsesområdet med henblik på udvikling af politikker om digital undervisning på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan.

Derfor forpligter ETUCE og EFEE, arbejdsmarkedets parter i den europæiske uddannelsessektor og deres medlemsorganisationer sig til at:

1. Øge bevidstheden om **potentialerne og udfordringerne ved digital undervisning** som et støttende værktøj for studerende, lærere, skoleledere, andet uddannelsespersonale og arbejdsgivere inden for uddannelse med henblik på at fremme inkluderende og innovative pædagogiske metoder af høj kvalitet under fuld hensyntagen til den sociale og pædagogiske **værdi af undervisning og læring ansigt til ansigt**.
2. Understøtte en **behovsbaseret tilgang** til digitalisering af uddannelse for at sikre, at digitale værktøjer til uddannelse udvikles og bruges på den bedste måde for at imødekomme de **specifikke behov** blandt studerende, lærere, skoleledere, akademikere, andet uddannelsespersonale og uddannelsesinstitutioner, samtidig med at undervisernes **faglige autonomi og akademiske frihed** respekteres.
3. Være fortalere for **øgede og lige tilgængelige offentlige investeringer** for at sikre inkluderende og miljømæssigt bæredygtig **digital infrastruktur** og digitale værktøjer samt **indledende og løbende faglig udvikling** af høj kvalitet af **pædagogiske metoder** til digital undervisning for lærere, uddannelsespersonale og skoleledere.
4. Lobbye for at forbedre den **konkrete sociale dialog og de kollektive forhandlinger med arbejdsmarkedets parter på uddannelsesområdet på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan** vedrørende formuleringen af politiske anbefalinger om digital undervisning.
5. Fortsætte med at fremme **lige adgang til digitale værktøjer, øget digital forståelse og digital bevidsthed** med særlig opmærksomhed på at imødegå de øgede udfordringer, som socioøkonomisk dårligt stillede grupper og landdistrikter står over for – for at sikre, at studerende, lærere, universitetsansatte, andet uddannelsespersonale og skoleledere gør **bevidst og informeret brug af digitale værktøjer i undervisningen**.
6. Øge bevidstheden og opfordre EU-institutionerne og medlemsstaterne til at tage fat på den stigende og uregulerede involvering af private aktører, såsom **EdTech-virksomhederne**, i leveringen af digitale uddannelsesplatforme og indhold med henblik på at bevare den offentlige værdi af uddannelse af høj kvalitet for alle og tage fat på udfordringerne i forbindelse med **databeskyttelse** samt **immaterielle rettigheder** til undervisningsmateriale i forhold til vigtigheden af at fremme og øge **åben videnskab**.

7. Støtte uddannelsesinstitutioner, skoleledere, lærere og andet uddannelsespersonale i forbindelse med håndteringen af de **sundheds- og sikkerhedsspørgsmål**, der følger af digital undervisning (f.eks. arbejdsrelateret stress, skærmtæthed, cyberchikane, social udstødelse, databeskyttelse, stigende arbejdsbyrde, internetafhængighed og retten til at afbryde forbindelsen) og styrke samarbejdet mellem arbejdsmarkedets parter med henblik på at indarbejde digitaliseringsdimensionen i vurderingsværktøjerne (f.eks. OiRA), samtidig med at man fremmer en løbende overvågning af deres effektivitet.
8. Fortsætte med at identificere og tage fat på **udfordringerne og mulighederne i forbindelse med digital undervisning** på alle uddannelsesniveauer og **udveksle oplysninger om god praksis** vedrørende brugen af digital undervisning blandt arbejdsmarkedets parter på uddannelsesområdet på nationalt, regionalt og lokalt plan i Europa.
9. Undersøge muligheden for **yderligere fælles arbejde** mellem arbejdsmarkedets parter i den europæiske uddannelsessektor med hensyn til ny udvikling af digitalisering inden for uddannelse.

Bruxelles, den 16. december 2021

Daniel Wisniewski
Generalsekretær, EFEE

Susan Flocken
Europæisk direktør, ETUCE